Věc C-327/10

Hypoteční banka a.s.

v.

Udo Mike Lindner

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce
podaná Okresním soudem v Chebu)

„Příslušnost a výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech – Smlouva o hypotečním úvěru uzavřená spotřebitelem se státní příslušností jednoho členského státu u banky usazené v jiném členském státě – Právní předpisy členského státu umožňující v případě, kdy není známo přesné bydliště spotřebitele, podat proti němu žalobu u soudu tohoto státu“

Stanovisko generální advokátky V. Trstenjak přednesené dne 8. září 2011 . . I - 11546

Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 17. listopadu 2011 . . . I - 11582

Shrnutí rozsudku

1. *Soudní spolupráce v občanských věcech – Příslušnost a výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech – Nařízení č. 44/2001 – Působnost – Určení mezinárodní příslušnosti soudu určitého členského státu*

   (Nařízení Rady č. 44/2001)

2. *Soudní spolupráce v občanských věcech – Příslušnost a výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech – Nařízení č. 44/2001 – Příslušnost ve věcech spotřebitelských smluv – Soud členského státu, na jehož území se nachází bydliště spotřebitele – Neznámé bydliště – Příslušnost soudu místa posledního známého bydliště – Podmínky*

(Nařízení Rady č. 44/2001, čl. 16 odst. 2 a článek 59)

3. *Soudní spolupráce v občanských věcech – Příslušnost a výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech – Nařízení č. 44/2001 – Vnitrostátní rozhodnutí, které umožňuje vést řízení proti osobě, jejíž bydliště není známé – Přípustnost – Podmínky*

(Nařízení Rady č. 44/2001)

1. Nařízení č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládáno v tom smyslu, že předpokladem použití pravidel stanovených tímto nařízením je, že situace, o kterou jde ve sporu, kterým se zabývá soud členského státu, může vyvolat otázky ohledně určení mezinárodní příslušnosti tohoto soudu. O takovou situaci se jedná, jestliže soud členského státu rozhoduje o žalobě proti státnímu příslušníkovi jiného členského státu, jehož bydliště není tomuto soudu známo.

Je totiž sice pravda, že pravidla pro určení příslušnosti stanovená nařízením č. 44/2001 nezohledňují cizí státní příslušnost jedné ze stran sporu, avšak je třeba rozlišovat mezi otázkou, za jakých podmínek se musí použít pravidla pro určení příslušnosti stanovená v tomto nařízení, a otázkou, jaká kritéria určují mezinárodní příslušnost podle těchto pravidel. Cizí státní příslušnost žalovaného může přitom vyvolávat otázky ohledně určení mezinárodní příslušnosti soudu, který se věcí zabývá.

(viz body 31 až 32, 35, výrok 1)

2. Nařízení č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být

vykládáno v tom smyslu, že v situaci, kdy spotřebitel, který je stranou smlouvy o dlouhodobém hypotečním úvěru s povinností informovat smluvního partnera o jakékoliv změně adresy, opustí své bydliště předtím, než je proti němu podána žaloba pro porušení smluvních povinností, jsou soudy členského státu, na jehož území se nachází poslední známé bydliště spotřebitele, na základě čl. 16 odst. 2 tohoto nařízení příslušné rozhodnout o této žalobě, jestliže nejsou podle článku 59 téhož nařízení schopny určit aktuální bydliště žalovaného a nemají ani průkazné indicie umožňující dospět k závěru, že žalovaný má skutečně bydliště mimo území Unie.

(viz bod 55, výrok 2)

3. Nařízení č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládáno v tom smyslu, že nebrání použití ustanovení vnitrostátního procesního práva členského státu, které ve snaze zabránit situaci odepření spravedlnosti umožňuje vést řízení proti osobě, která se neúčastní řízení a jejíž pobyt není znám, pokud se soud, který se sporem zabývá, ujistí předtím, než o něm rozhodne, že proběhla veškerá pátrání, která ukládají zásady řádné péče a dobré víry, aby byl zjištěn pobyt žalovaného.

(viz bod 55, výrok 2)